

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Андрейко О.І. Виконавська культура скрипаля у контексті модернізації мистецької освіти / О.І.Андрейко // Наукові записки. Серія педагогічні та історичні науки, № 90. - Київ: вид-во імені М.П.Драгоманова, 2010. С. 3-11.
2. Андрейко О.І. Інноваційні методи формування виконавської майстерності музиканта-інструменталіста / О.І.Андрейко // Теоретичні та практичні питання культурології. Вип. XXIV. Ч. II. Мелітопольський державний педагогічний університет. – Мелітополь 2007. С.57-61.

Катерина КРЕМІНСЬКА,

Здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна

kreminska.k@gmail.com

науковий керівник

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
музикознавства та методики музичного мистецтва Тернопільського
національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Лариса ОРОНОВСЬКА

ІНТОНАЦІЙНА МЕЛОДИКА ФЛЕЙТИ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ДУХОВНОСТІ ШКОЛЯРІВ

***Анотація.** Представлена наукова розвідка присвячена дослідженню інтонаційної мелодики флейти як засобу впливу на розвиток духовності школярів. У роботі розглядаються особливості звучання флейти, її темброве багатство та здатність передавати широкий спектр емоційних і духовних станів. Аналізується роль флейтової мелодики в музичному вихованні дітей, її вплив на формування естетичних почуттів, емоційної чутливості та духовної культури учнів.*

Особлива увага приділяється інтеграції інтонаційної мелодики флейти в освітній процес Нової української школи.

***Ключові слова:** флейта, інтонаційна мелодика, духовність, школярі, музичне виховання, НУШ.*

Постановка проблеми. У сучасному освітньому процесі все більше уваги приділяється духовному розвитку школярів, як невід'ємному аспекту гармонійного виховання майбутньої освіченої особистості.

Музика, зокрема гра на музичних інструментах, є ефективним засобом впливу на емоційноціннісну сферу дитини. Інструмент-флейта, як один із найбільш виразних духових мелодичних інструментів, має унікальну здатність передавати найтонші відтінки почуттів і настроїв, які сприяють розвитку естетичного сприйняття, емоційної чутливості та духовності школярів.

Проте в системі музичної освіти НУШ недостатньо досліджена роль інтонаційної мелодики флейти у формуванні духовного світу учнів. Відсутність системного підходу до використання цього інструменту в освітньому процесі обмежує можливості для розвитку творчого потенціалу школярів.

Важливим є визначення методичних підходів, які б сприяли ефективному використанню флейти як засобу духовного розвитку школярів.

Отже, можемо стверджувати, що проблема полягає у виявленні механізмів впливу інтонаційної мелодики флейти на духовний розвиток школярів та обґрунтуванні методичних засобів її застосування в сучасному освітньому процесі [4].

Основні форми інтонаційної мелодики впливу флейти включає такі компоненти:

1. Інтонаційна мелодика флейти як засіб формування духовного світу школярів.

Флейта - є одним із найбільш виразних духових музичних інструментів, що має унікальну здатність передавати тонкі емоційні та духовні стани через мелодику. Завдяки гнучкості інтонаційного наповнення та тембровому багатству, її звучання може сприяти розвитку внутрішнього світу учнів, формуванню їхніх емоційних і духовних переживань, а також активізації творчого мислення.

2. Вплив інтонаційної мелодики флейти на емоційно-ціннісне сприйняття школярів.

Музика, як універсальна мова почуттів, має потужний вплив на емоційну сферу людини. Флейта, завдяки своєму ніжному й пронизливому звучанню, здатна викликати глибокі переживання та налаштовувати на медитативний, рефлексивний стан. Це сприяє розвитку в учнів емоційної чуйності, співпереживання, здатності розпізнавати та усвідомлювати свої почуття, що є важливими складовими духовного зростання.

3. Роль флейти у музично-педагогічному процесі як засобу духовного розвитку школярів

Використання флейти у навчальному процесі під час виду діяльності- слухання музики, може сприяти не лише розвитку музичних здібностей учнів, а й розширенню їхнього світогляду, формуванню естетичних і моральних ідеалів. Через активне музикування, виконання мелодій з виразною інтонаційною структурою, учні здобувають здатність до глибшого самовираження, рефлексії та сприйняття світу через призму мистецтва [1].

4. Перспективи інтеграції флейтової мелодики у систему освіти НУШ

У контексті сучасної освіти важливо враховувати можливості флейти як інструмента для гармонійного розвитку особистості учня.

Запровадження новітніх методик інтеграції унавчально-виховний простір, що базуються на емоційному сприйнятті інтонаційної мелодики, сприятиме формуванню духовних цінностей, розвитку образного мислення та вдосконаленню комунікативних навичок школярів через музику [3].

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що інтонаційна мелодика флейти є потужним засобом впливу на духовний розвиток школярів, сприяючи формуванню їхньої емоційної чутливості, естетичного смаку та духовно-моральних цінностей. Унікальні темброві та виразні можливості цього інструмента дозволяють глибше розкривати внутрішній світ учнів, допомагаючи їм осмислювати власні переживання та рефлексувати над своїм місцем у світі. Результати запропонованої наукової розвідки свідчать, що музика, зокрема поєднання інтонаційних структур флейтових мелодій, може стати ефективним інструментом для виховання духовності сучасних школярів. Флейта здатна викликати глибокі емоційні переживання, що сприяє розвитку емпатії, образного мислення та здатності до самопізнання. Це особливо важливо в умовах сучасного освітнього простору, де велика увага приділяється не лише академічним знанням, а й особистісному становленню учнів [2].

Важливим акцентом впливу - є інтеграція флейтової мелодики у навчальний процес відповідно до вимог Нової української школи. Використання цього інструмента в мистецькій освіті дозволяє урізноманітнити форми навчання, зробити їх більш емоційно насиченими і ефективними. Зокрема, активне залучення школярів до виконання та сприйняття мелодій флейти сприятиме формуванню гармонійно розвиненої особистості, здатної відчувати прекрасне, усвідомлювати власні емоції та глибше сприймати навколишній світ.

Таким чином, дослідження впливу інтонаційної мелодики флейти на духовний розвиток школярів відкриває нові перспективи у сфері мистецького виховання. Подальша розробка методик та практичних підходів до використання флейти у навчальному процесі сприятиме вдосконаленню освітнього середовища, роблячи його більш чутливим до потреб учнів та духовного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Єрмак О. В. (2019). Флейтове виконавське мистецтво Західної Європи XVIII століття: Становлення та розвиток. / О.В. Єрмак Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/yermakdysertatsiya.pdf?utm_source=chatgpt.com (Дата звернення 01.03. 2025)
2. Черноіваненко, А. Д. (2021). Академічне музично-інструментальне мистецтво як специфічний системний феномен. Монографія. Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової. https://odma.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/chernoivanenko-a.d.monografyya-1.pdf?utm_source=chatgpt.com (Дата звернення 04.03. 2025)
3. Музичні інструменти як засіб формування художньо-естетичної культури дошкільників. (н.д.). <https://vseosvita.ua/library/muzichni-instrumenti-ak-zasib-formuvanna-hudozno-esteticnoikompotentnosti-ditej-doskilnogo-viku-246222.html> (Дата звернення 04.03. 2025)
4. Духові музичні інструменти (аерофони). (н.д.). https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/5sidlecka_praktichna_kulturologiya/2.3.html?utm_s